

On ja ei ole ilmameister.

New Yorgi poksikomisjon võttis Schmelingilt tiitli.

— Young Stribling kohtab sakslasega Chicagos.

Miljonid ja parteid meistritiitli pärast liikvel.

New Yorgi poksikomisjon pidas kolmekuninga päeval koosolekut, kus otsustati manager Joe Jacobsi seletuste ärakuulamise järele Max Schmelingilt võtta raskekaalu ilmameistri tiitel. Viimase kohta pandi maksma järgneva korralduse ni võistluse keeld, kuna manager võistlusi korraldada ei saa.

Otsused tehti peale seletusi, et Schmeling ei poksi vastuvaidlemata korras Jack Sharkey vastu, vaid lähed ringi paremaga heitlusest Sharkey-Striblingi vahel.

Komisjonis olid vaieldused Jacobsi ja komisjoni esimehe Farley vahel. Viimane seletas, et Schmeling olla otsekohe peale ilmameistritiitli poksimist lubanud Sharkeyle tasuvõistlust anda. Ainult selle lubaduse tõttu olla komisjon tunnistanud Schmelingi tiitlikandjaks. Ta olla aga sõitnud Saksamaale. Farley märkis, et Schmeling on tiitli saamises tänu võlgu New Yorgi poksikomisjonile, kes talle Sharkey oleks võinud teist korda vastaseks välja panna. Komisjoni ultimatumit tagasilükkamise peale võib järgneda ainult tiitli äravõtmine ja võistluskeelu maksmapanemine nii poksija kui ta manageri kohta.

Poksikomisjon tahab nüüd korraldada ilmameistri nimele uue võistluse, kus üheks vastaseks oleks Sharkey, teiseks aga tugevam väljakutsuja, kellenä tõsisemalt kõne alla tuleb Stribling.

JACOBS TEAB, MIS TA TAHAB.

Joe Jacobs on New Yorgi poksikomisjoni otsuse peale seletanud, et ilmameistri tiitlit võib kas võita või kaotada. Komisjonil pole mingit õigust tiitlit põhjendamata alustel meistritit ära võtta.

Ta lisas juure, et tal kolm nädalat läbirääkimisi olnud Striblingiga ja ta võib kindlusega öelda, et viimane ei lähe poksiringi Sharkey vastu, vaid poksib ilmameistri tiitlile Max Schmelingiga Chicagos rahvusliku poksikomisjoni järelvalvel. Tähtaeg ei ole veel lõpulikult fikseeritud, kuid kõne alla tuleb juuni kuu.

SCHMELINGI SELETUSED NEW YORKI ÜLE ANTUD.

Kolmekuninga päeval avaldas Berliini „B. Z. am Mittag“ Max Schmelingi seletused New Yorgi poksikomisjoni talituste kohta, kus viimasele kibedaid etteheiteid erapoolikuse tõttu tehti. Sama päeva New Yorgi „Evening Post“ tõi seletusest telegraafi teel kokkuvõtte, mis ka New Yorgi poksikomisjonile koosoleku aegu teatavaks sai. Sellel seletusel ei olnud aga tehtud otsuse peale mingit mõju,

kuna leiti, et mitte poksija seisukohad ja seletused ei ole mõõduandvad, vaid vastutavaks isikuks on poksija manager. Mõlema mehe kohta võistluskeelu maksmapanemine sündis läbirääkimiste käigust, mitte aga tingituna Maxi seletustest.

PALJASTATUD SHARKEY INTRIIGID.

Peale Jacobsi tagasilükkamist Euroopast oli Schmelingi kohta otsus ette teada. See oli ainult aja küsimus, kuna Sharkey manager Buckley poksikomisjoni süstemaatiliselt enda arvamiste kohaselt mõjutas.

Tema suurimaks toeks oli manager Jimmie Johnson, kes varemalt Schmelingile Scotti lepinguga suuri raskusi sünnitas. Johnson on mõjurikkamaid mehi New Yorgi poksispordis, sealjuures Farley ja linnaape Walkeri isiklik sõber.

Ta olla hiljuti, avalikkusele teadmata, olnud huvitatud 10 protsendiga Sharkey börsist. Johnson võib demokraatliku partei aparraadi abil mõndagi läbi viia, kuna Jacobs, kes rohkem kaldub vabariikliku erakonna poole ja hästi sõbrustab president Hooveri New Yorgi usaldusmehe Hilliga, kunagi seisukorras ei ole New Yorgi mõjumeestega hästi läbi saada.

Inetu intriig, mis aga teatavaks sai peale New Yorgi poksikomisjoni koosolekut, oli, et ka rahvuslik poksikomisjon Chicagos kavatses Schmelingilt tiitli võtta. Pealinna komisjoni poolt seletati otsekohe, et 8 osariigi komisjoni poolt olla neile sarnane otsus vastu võetud. Samas aga teatati ka, et 20 osariigi poolt olla otsustatud tiitlivõtmine eitavalt.

KA STRIBLING KEELDUB NEW YORGIS POKSIMAST.

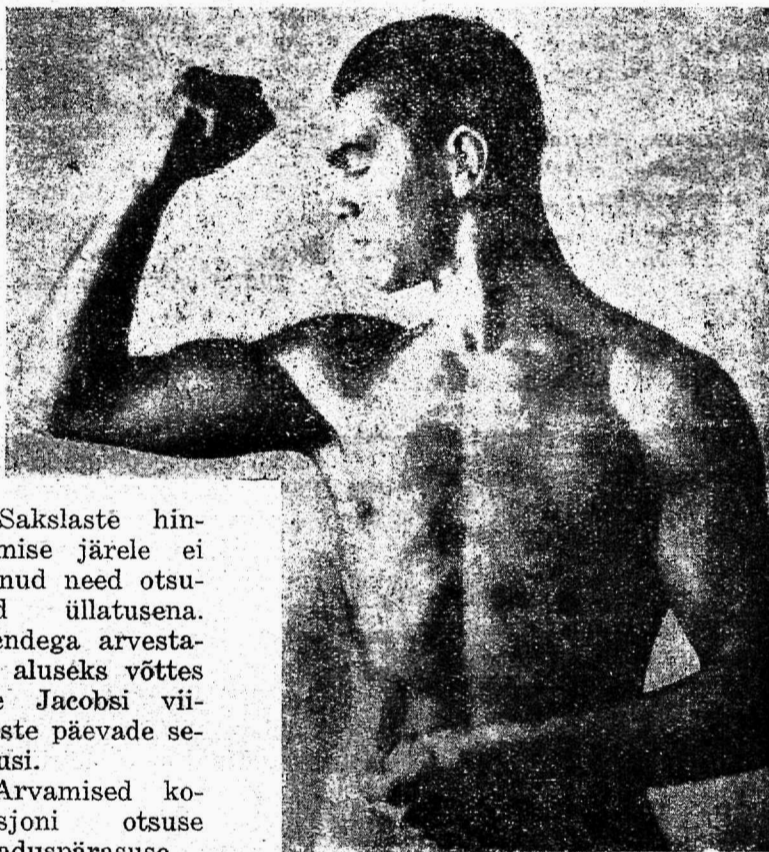
Peale poksikomisjoni istungit on Striblingi isa Georgiast telefoniteel teatanud, et tema poeg mingit lepingut ei sõlmi poksimiseks New Yorgis, kuna ta arvamisel on, et seal küsimusi erapoolikult otsustatakse.

Young Stribling arvestada võistlusega Schmelingi vastu Chicagos juunikuu jooksul, kusjuures tasu oleks 12½ protsenti sissetulekust.

CHICAGO PAKUB KAKS MILJONIT.

New Yorgi otsuse teatavaks saamisel alustas Jacobs läbirääkimisi Chicago huviringkondadega kokkuleppe sõlmimiseks poksimatshile Schmelingi vastu. Kõnelusi oli ka New Yorgi meestega, nagu Madison Square Gardeni esimehe Careyga, staadioni president Sprotziga, Hearst pressi sporditoimetaja Damon Runyoniga, kes on ka Milch-fondi komisjoni esitaja.

Sprotz kordas oma ettepanekut, et ta maksab Schmelingile 37½ protsenti bruttotulust, garanteerides vähemalt 500.000 dollarit, kusjuures võistluse kohaks oleks Chicago.

Max Schmeling.

Jack Sharkey.

Ülikoolide sport Inglismaal.

Sport kehakasvatuse, mitte rekorditamise pärast.

90 protsenti üliõpilastest harjutusväljadel.

„Spordilehele“ kirjutanud E. T. NEUMANN.

Vaevalt on usutav, et Inglismaa tänapäeval rahvaste suure heitluses sportliku au ja tagajärgede pärast suudaks omada praegust juhtivat osa teiste maade kõrval ning seista rahvusvahelises tabelis mitmetel aladel aukohal, kui ta ei omaks vana traditsioonilist ülikoolide sporti. See on osalt õige, kuid ka osalt vale arvamine, kui asjasse pühendamata võõra poolt inglise rahvust peetakse erakordseks spordirahvuseks.

Sõna „sport“ on igal inglasele suus, sport on ka keskmisele inglasele kõik. Kui ta ainult jõustikuga tegeleb või mõne muu spordiala vastu huvi tunneb, aga kui ta ka teeb sarnaseid asju, mis meie arusaamise järele mingit ühist ei oma spordiga — nimetab ta seda spordiks. Keskmise inglase ütleb: „Laske meid olla sportlikud“ („Let us be sportful“), tehes seda ka siis, kui nad üksteist kutsuvad ööklubisse.

Pealtvaatajate kogust, kuhu sportlikkudel sündmustel kuulub 10—50 tuhat inimest, on ainult väike protsent ka inglise erikriitikute arvades neid, kes tähendatud spordiala vastu tõsist huvi tunnevad või selles alas täiesti asjatundjad on. Välja arvata tuleb jalgpalli ja poksi, mis on inglase lemmikalad. Suur kogu rahvast jookseb sensatsioonijärele ja isegi tuhanded noored, kes igal „Athletic Meeting“ või „Football-Matchi“ juures kujundavad alalise pealtvaatajate hulga, on ainult teoreetikud. Kuid nende arv rahvasest, kes ajavad õiget kehakasvatust, selle sõna tõsisest mõistest ei tõuse minu hindamiste järele sellele kõrgusele, mis maksev on teiste rahvaste juures.

Need eelmärkused olid vajalikud, enne kui hakata käsutama neid küsimusi, mis endale seadsin sihiks selle artikliga, kus tahan puudutada sporti inglise kõrgemates koolides. Sest ainult selle järele võib lugeja pilti saada tähendatud koolide sportliku liikumise tähtsusest, kuna need kujundavad spordi hälli ja toovad talle õigustatud kuuluse.

Ainult need koolid pakuvad aastast aastasse liikumisele värsket materjali. Inglise spordi tippsaavutajatest 80 protsenti tuleb mitmetest ülikoolidest, kus hoolikalt treeneritakse. Seal täidetakse tingimusteta korralikkusega kõik sportlikud seadused ja nõuded. Abiks tuleb veel looduse poolt antud talendirikas ja elastiline keha ning vajalik intelligents.

Inglise üliõpilased spordivad eeskätt oma keha heaks, mitte niu

beda teistes maades märgata on, kus juba esimesest harjutusaastast noored inimesed rekordide peale jahti alustavad ja oma nimele kuulsust võita soovivad. Keha peab eeskätt ette valmistatud olema standartsaavutuseks — alles siis tuleb võistlus-sport. Sarnane harjutamine on ka loomulik ega mõju tervistrikkvalt ja halvavalt praegusel närvilikul aja-järgul.

Kõikide teaduskondade ülikoolid Inglismaal on sarnaselt korraldatud, et neis sporditakse väga korrapäraselt. Esikohal seisvad spordiharud on: rugby, jalgpall, „Harriers“ (meie kergejõustik), krokett, poks, jää- ja maahockey, murna-tõnis, aerutamine, ujumine ja last not least rattasõit. Meie raskejõustik ei ole seal armastatud ning pole sellepärast harrastatav.

Kui edasi asun ülikoolide spordiliikumist kirjeldama, siis kõnelen ma eeskätt tänapäevani silmapaistvamatest ja kuulsamatest ülikoolidest, nagu Oxford ja Cambridge, edasi Londoni ülikool ja Regent Polytechnic. Sportliku arengu poolest suudavad nendega võistelda ainult Ameerika kõrgemad koolid, kes kõigist esirinnas sammuvad.

On iseendast arusaadav, et noored poisid ja tüdrukud otsekohe ülikooli astumisel ühte spordiharu harrastama hakkavad. Ülikoolides on sportimiseks iga ala kohta sisemine ring, mida nimetatakse „klubiks“. Nimetatud ülikoolidel on keskmiselt tosin sarnaseid „spordiklubisid“, millele seltsib veel rida seltskondlikke organisatsioone, n. n. „Socials Clubs“. Neid kõiki ühendab ülikool. Ükski värvimüts ega värvilint ei eralda neid organisatsioone, kelle liigete poolt kantakse mitmeid värvilisi kaelasidemeid.

Siin ei spordita mitte nii nagu mujal maades, kus valitseb hüüdsõna: „võistlussport“. Siin on mottoks: „Play the game“. Võib ju olla, et see ainult üks kate on. Kuid võrreldes harjutuse tugevusega teistes maades, kus sel alal üle piiri minnakse ja endale liiga tehakse, valitseb Inglismaal minu arvates tõesti ainult „Play the game“. Peab alla kriipsutama, et selle lause mõtet väga tõsiselt võetakse. Iga ülikooli spordiklubil on esmaklassiline treener, kes pole ainult sporditreenerid, vaid on ka õpetajad ja nõuandjad, tahaksin öelda, noortele inimestele kõrvaltoed, nagu isad. Sportlikud õpetused on esmaklassilised. Samuti hoolitsetakse tervishoidliku külje üle ning tehakse uuendusi, mis mujal teinutud. Supel- ja pesemisruumid, võimla keskva õhupuhatusega ventilaatorite abil. Edasi on kasutada massöörid, kelle abi tarvitamise eest üliõpilased ise tasu maksma peavad. Sisse-seaded ja abinõud sportimiseks on ülikooli poolt tasuta tarvitada.

Kui ma siin kõnelen neist hüvedest, mis võimaldatakse kasutamiseks, siis ei saa vaikimata mööduda ühest kurioosumist, mis näitab, et ka Inglismaal mõni asi puudub või halvasti korraldatud on. Need on ülikoolide „Runnings - Tracks“ (jooksuteed). Algan Oxfordi ülikooliga, mis omab ühe jooksutee, mida ei või nimetada heaks. Oxfordi üliõpilased peavad soovitatavaks treenerima sõita Londoni. Tuleb veel märkida, et teiste ülikoolide kasvandikud keelduvad minemast võistleva Oxfordi poolt enda väljal korraldatud meetingule. Cambridgel on hea rohutee; kuid mis pole söerada, see ei vasta ka tänapäeva moodsa kergejõustiklase nõuetele. Nüüd Londoni ülikoolid. Lugejate imestuseks pean tähendama, et Regent Polytechnicil moodsaate ja esmaklassiliste sisse-seadete juures puudub spordivälj, mis ta omaks nimetada võiks. Sama puudus valitseb ka teiste Londoni kõrgemate koolide, kui ka sama pealinna Athletic Klubi juures. Regent Polytechnic saab omast hädast kõige kiiremini üle, kuna ta järgmisel kevadel saab enda käsutada Regent Parkis jooksutee, mis peab olema parim ja kiireim, mis kunagi ehitatud. Kõik teised Londoni spordiväljad (Herne Hill, Paddington, Finsburg Park ja Battersea) on kas linna päralt või kuuluvad eraseltsidele. Need annavad siis omi välju ülikoolidele kui ka seltsidele tasu eest kasutada. Kuid neid üüratakse tihtigi Inglismaal nii armastatud koerte võiduajamise ja „Tirt-tracks-races“ toimepanemiseks, mis võistlused tihti rohkem pealtvaatajaid kokku meelitavad kui kergejõustiku võistlused. Esimesed on võiduajamisega ja teine mootorattasõit sõerajal, mis küll on elukardetav, kuid huvitav ja masside poolt armastatud sport. Londonis on ainult 4 spordivälja, millest 2 on head jooksurajad pikkusega üle 440 yardi. Stamford Bridge Grounds, kus mitmedki suured rahvusvahelised võistlused peetakse, kuulub samuti eraseltsidele. Londoni Athletic Club omab iseseisva treeningukoha; kuid sellele pole ta kuigi õnnelik. Liikmed peavad tihtigi etteteatamatult koju tagasi pöörduma, loobudes treenerimisest, kuna väli jällegi on antud pesapalli mängimiseks „London Americans team'ile“, või koertevõistluseks jne.

Pöördume nüüd tagasi Oxfordi ja Cambridge üliõpilaste juure, kuna nad ühiselt viimastel aastatel kuulsaks on saanud „Achilles Club“ nime all. 1920. a. asutasid mõlema ülikooli kasvandikud ülaltähendatud nimetus. „Athleti“ klubi, et teatejooksu-

des ja meeskondade võistlustel ühiselt tugevdatud koosseisus esineda küllasõitnud välismeeskondade vastu. Sellesse kluppi võivad kuuluda ainult Oxfordi ja Cambridge ülikooli kasvandikud ja õppejõud. Klubi asutajad Bevil Rudd ja Philip Baker olid loomulikult oma sihtides teadlikud, kuna sellega tekkis võimalus kahest ülikoolist moodustada meeskonda, keda vaevalt suudetakse lüüa. See klubi on ka hulk rahvuslikke ja rahvusvahelisi võite saavutanud.

Et lugeja pildi saaks sportivate üliõpilaste arvust, märgin, et umbes 90 protsenti tudengitest korrapäraselt mitmetest spordiharudest osa võtab. See protsent käib 4 eelpooltoodud ülikooli kohta. Teiste kohta puuduvad lähemad andmed. Kuid ülikoolid Glasgovi, Edinburgis ja Dublinis (Iirimaal) on teadupärast sportlikult suurkantsid; neis on kergejõustik väga levinenud.

Toon ette mõned arvud sportijate kohta Regent Polytechnic'is. Instituudil on üle 5200 alalise päevatudengi, kellest 1600 on naised. Neist on mitmetes klubides: mehi 3245 ja naisi 800. Kuid nüüd ärge ehmata. Järgneb otsekohe arv, mis ülalttoodud 90 protsenti tasa teeb. Instituudil on 20.000 liiget, s. o. endiseid tudengeid ning instituudi liikmeid keskkooli poiste ja tüdrukute seast, kes tahavad tehnilisel alal edasi õppida. 14-aastasena tulevad nad juba liikmeks. Edasi kuuluvad Regent Polytechnic alla teiste ülikoolide kasvandikud, kuna Briti „Amateur Athletic Associationi“ määrused võimaldavad ühel hooajal üliõpilasel kaitsta mitme ülikooli värve. Samuti võib iga spordiklubi liige kuuluda mitmesse kluppi ja vaba valiku järele ühe klubi märki kanda. Kuid ometi kasutatakse seda määrusega lubatud vabadust väga harva, kuna mõjul on inglase konservatiivne tung kinni hoida sellest, kus ta on. Pealegi Briti intelligents austab väga traditsioone mitte ainult spordis, vaid ka igapäises elus. Kuigi kuulatakse mitmesse seltsi või kooli, lastakse nende poolt kätte saada ainult seltsi bülleteenid ja ajalehed, et tundma õppida teise organisatsiooni sisemist elu.

Inglise tudengite eluviis on väga soliid, välja arvatud vahetevahel talveõhtutel korraldatavad tantsuõhtud, kus natuke alkoholi juuakse. Viimast tarvitatakse pea ainult eksamite sooritamise järele. Muidu pole alkohol üliõpilaste poolt armastatud. Vähemalt olen pidanud seda konstateerima, kuna ma üks aasta inglise kolleegidega internaadis elasin. Märkida tahaksin, et väike protsent tudengeid kaua internaadis püsib, kuigi elu seal välismaa üliõpilase hindamise järele täiesti huvitav on ja vabadus kitsendatud ei ole.

Aega harjutamiseks on üliõpilastel küllaldaselt. Tudengi suureks auks, mis samuti tema lähemate sugulaste kohta maksev, on, et ta oma kolleegide suurest hulgast valituna võib oma kooli värve kaitsta. Siis hoolitsevad lähemad sugulased teiste tuttavate kokkutoomise üle, kes kõik kogunenud pealtvaatajate perre, et oma „boy'd“ ja tema tagajärgi, kuigi vahest

Kahemehe vastuhüppe taktika võrkpallis.

„Spordilehele“ kirjutanud **A. ROSENBERG.**

„Spordilehes“ nr. 38 juhtisin tähelepanu meie võrkpalli kõrgele tasapinnale ja soovitasin tugevaid ülevältkäe või üleõla serve altkäe servide asemel ja kahe mehega vastuhüppamist surumistele. Peatun nüüd lühidalt kahemehe vastuhüppe juures.

Vastu hüppama peaks umbes poole palli võrra, s. o. umbes 10 sm. kätega võrgust eemal, mis hoiaks ära võrgu ja vastuhüppajate käte vahelt sissesurumisi, nii et vastuhüppe juures pall oleks vastuhüppajate sisemiste käte kohal, kuna välised käed kaitseksid kätest möödasurumist ja vähendaksid katmata mänguvälja ala. Vaata joonis 1.

Vastuhüppajad, olenedes meeskonna mängijate pikkusest ja nende kõrgushüppe võimetest, on kas kõik mängijad, kui nad suudavad hüppata kohalt nii kõrgele, et sõrmed ulatuvad 10—20 sm. üle võrgu või need mängijad, kes seda suudavad teha, kui meeskonnas on lühikesi mängijaid.

Juhus A.

Meeskond koosneb mängijaist, kes kõik suudavad hüppata surumistele vastu ja vastastõstja asub keskmise eesmängija ja suruja vasaku eesmängija kohal.

Vastuhüppe taktika oleks järgmine:

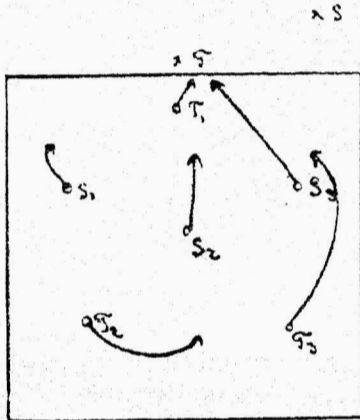
T₁, keskmine eesmängija, hüppab surumistele vastu nii, et pall jääb tema parema käe kohta, ja vasak, kaitstes surumisi vasakpoolsele mänguväljale, vähendab katmata mänguvälja ADE osa.

S₃, s. o. parem eesmängija, asub oma kohalt T₁ kõrvale ja hüppab ühes temaga üles nii, et vasak käsi jääb palli kohale ja parem, kaitstes surumisi parempoolsele mänguvälja poolele, vähendab katmata mänguvälja ACB osa. S₁, s. o. vasak eesmängija, asub 2 m. kaugusele võrgust ja 1 m. kaugusele vasakust küljjoonest näoga mänguvälja poole ja käsitab mänguvälja ADE osale tulevaid palle, söötes vastuhüppajate kätest möödalöödud pallid T₁ või S₂ tõstmiseks endale ja tõstes vastuhüppajate käsi puutunud pallid T₁ või S₃ surumiseks sisemise käega. T₃, s. o. parem tagamängija, asub oma kohalt 2 m. kaugusele võrgust ja 1 m. kaugusel paremast küljjoonest näoga mänguvälja poole ja käsitab mänguvälja ACB osale tu-

levaid palle, söötes vastuhüppajate kätest möödalöödud pallid S₂ tõstmiseks S₁ ja tõstes vastuhüppajate käsi puutunud pallid S₁.

S₂, s. o. tagumine keskmängija, asub ettepoole vastuhüppajatest 1,5—2 m. tagapool ja tõstab vastuhüppajate käsi puutunud pallid S₁ ja söötes neist möödalöödud pallid, kui need on tõstmiseks raskesti käsitatavad, T₁ tõstmiseks S₁.

T₂, s. o. vasak tagamängija, asub keskmise tagamängija kohale umbes 2 m. kaugusele tagajoonest ja käsitab palle, millised langevad tagaväljale, tõstes vastuhüppajate käsi puutunud pallid S₁ ja söötes kaares (puhtad surumised tagaväljale kahemehe vastuhüppe juures on võimatud) üle vastuhüppajate käte tagaväljale löödud pallid S₂ tõstmiseks S₁. T₂ ülesanne on vastuhüppe ajal väga vastutusrikas, sest temal tuleb käsitada palle peaaegu poolel mänguväljal. Vaata joonis 1.

Joonis 1.

Juhus B.

Meeskond koosneb samuti kui esimesel juhusel vastuhüppe võimelistest mängijatest, kuid vastastõstja asub parem eesmängija ja vastas suruja keskeesmängija kohal. Vastuhüppe taktika on järgmine:

S₁, s. o. vasak eesmängija, asub oma kohalt ära mänguvälja keskkohta poole keskmise eesmängija kõrvale ja hüppab surumistele vastu nii, et parema käe peo on palli kohal ja vasaku käe peo randmega võrgu poole (poolviltu 45° all), kaitseks surumiste vastu mänguvälja ADE osale.

T₁, s. o. keskmine eesmängija, hüppab surumistele vastu nii, et vasak käsi on palli kohal ja parem

Kanada meister 880 yardis Edwards, olümpiavõistleja A. Hill, kanaliujumise vanameister Sullivan ja palju teisi.

Juhtumistel, kui tubli spordivõimega tudeng vajab rohkem treeningut mõneks võistluseks, tullakse talle kõigiti professorite ja õppekomitee poolt vastu. Ka juhid käivad võistlustel ja on kuidagi olnud noored ja sportlased, kuna meie vanaisad veel mais pulsisoojendajatega ringi käivad.

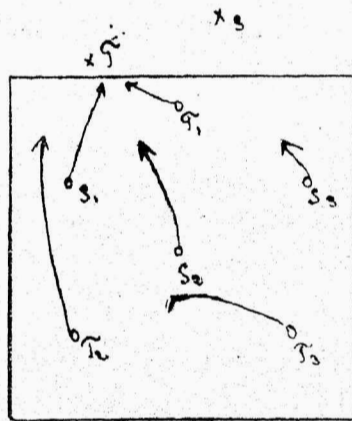
Oma artikli lõpus julgen väita, et see saareritiik sel alal tulevikus veel palju suudab ära teha. Briti olümpia-komitee on otsustanud osa võtta 1932. a. mängudest ning esitusmeeskonna seab ta kokku peasjalikult kõrgemate koolide kasvandikkude seast.

randmega võrgu poole (poolviltu 45° all) kaitseks surumiste vastu mänguvälja ACB osale.

S₂, s. o. tagumine keskmängija, liigub ettepoole ja asub umbes 1,5—2 m. kaugusele vastuhüppajate seljataha ja tõstab vastuhüppajate kätest tema lähedusse pörkavad pallid S₁ ja vastuhüppajate kätest möödalöödud või „anitatud“ pallid söötab S₃ tõstmiseks S₁.

T₂, s. o. vasak tagamängija, asub vasak eesmängija kohale umbes 1,5—2 m. kaugusele võrgust ja 0,5 m. vasakust küljjoonest näoga võrgu poole ja käsitab mänguvälja ADE osale tulevaid palle, söötes vastuhüppajate kätest möödalöödud pallid S₂ tõstmiseks S₁ ja tõstes vastuhüppajate käsi puutunud pallid S₁ või S₃ surumiseks võrgupoolse, s. o. sisemise käega S₃, s. o. parem eesmängija, asub umbes 2 m. kaugusele võrgust ja 2 m. kaugusele paremast küljjoonest näoga mänguvälja poole, söötes vastuhüppajate kätest möödalöödud pallid S₂ tõstmiseks S₁ ja tõstes vastuhüppajate käsipuutunud pallid S₁.

T₃, s. o. parem tagamängija, asub kesktagamängija kohale umbes 2 m. välja tagajoonest eespool. Tema käsitab palle, millised langevad tagaväljale, tõstes vastuhüppajate käsi puutunud pallid S₁ ja söötes vastuhüppajate kätest möödalöödud pallid S₂ tõstmiseks S₁. (Vaata joon. nr. 2.)

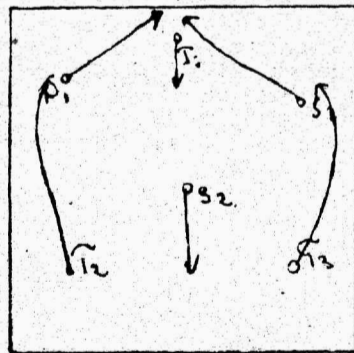

Joonis 2.

Juhus C.

Meeskond koosneb 3 vastuhüppe võimelisest mängijast, suruja asub vasak eesmängija kohal.

Vastuhüppe ja kohavõtmine teostatakse vastavalt joon. 3. S₁ ja

Joonis 3.

S₂, s. o. eesmängijatena tegutsevad surujad hüppavad vastu. T₂, s. o. vasak tagamängija, asub vasak eesmängija kohale, kaitseb surumisi kaitsemata väljaosale ADE, tõstab vastuhüppajate käsi puutunud pallid S₁ või S₂ ja söötab vastuhüppajate kätest möödalöödud pallid T₁ tõstmiseks S₁ või T₃ tõstmiseks S₃.

T₃ asub parem eesmängija kohale, kaitseb surumisi mänguvälja

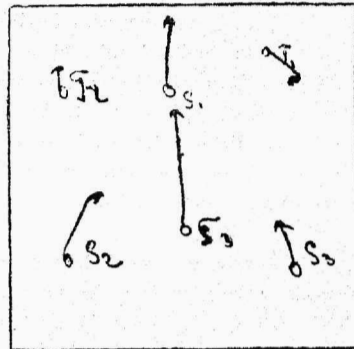
ACB osale, söötes vastuhüppajate kätest möödalöödud pallid T₁ tõstmiseks S₁ ja tõstes vastuhüppajate käsi puutunud pallid surumiseks S₃.

T₁ ülesanne vastab juhus A S₂ ülesandele.

S₂ ülesanne vastab juhus A T₂ ülesandele.

Juhus D.

Meeskond koosneb 3 vastuhüppe võimelisest mängijast ja suruja asub keskmise eesmängija kohal, s. o. eeslinnis asub ainult üks suruja — vastuhüppet teostab ainult üks mängija ja kohavõtmine sünnib vastavalt joonisele 4.

Joonis 4.

S₁ hüppab surumistele vastu.

T₂ asub 2 m. kaugusele võrgust ja 1 m. kaugusele vasemast küljjoonest näoga mänguvälja poole.

T₃ asub 2 m. kaugusele võrgust ja 1 m. kaugusele paremast küljjoonest näoga mänguvälja poole.

T₃ asub 2 m. kaugusele S₁ seljataha.

S₂ asub 3 m. kaugusele tagajoonest ja 2 m. kaugusele vasemast küljjoonest.

S₃ asub 3 m. kaugusele tagajoonest ja 2 m. kaugusele paremast küljjoonest. Kõik mängijad, kes esimesena käsitavad palli, söödvad T₁ või kui T₁ on võimata tõsta T₂ tõstmiseks S₁.

Mängijad, kes peavad käsitama vastuhüppaja käsi puutunud palle, tõstavad need surumiseks S₁.

Juhusel, kui meeskonnas on 4 ehk 5 vastuhüppevõimelist mängijat, teostub vastuhüppe jooniste 2, 3 ehk 4 alusel.

Läti korvpalli meistermeeskond välisreisil.

Esimesed mängud lõppesid kaotusega.

Läti korvpalli meistermeeskond — Ülikooli Sport — sõitis 2. jaanuaril pikemale välismaareisile. Sõidust võtavad osa 14 mängijat ja 2 esindajat. Ette on nähtud võistlused Varssavis, Kraakovis, Praagas, Viinis, Genfis, Lyonis ja Berliinis. Mängitakse paremate meeskondadega võrk- ja korvpalli.

Mineval aastal käis sama meeskond Poolas ja Tšehhoslovakkias. Ainult Varssavis tagasisõidul kaotati üks mäng, kuna teised lõppesid lätlaste võiduga. Tänavune reis algas aga kaotustega. Mäng Varssavis „Polonia“ vastu lõppes 40:30 poolakate kasuks. Samal päeval mängiti ka Poola ülikooli koonduse vastu võrkpalli ja kaotati mäng 25:3. Need kaotused tulevad kirjutada reisivõimusele.

Juba sama päeva õhtul sõitis meeskond Kraakovi, kus mängiti korvpallis NMKÜ vastu ja võideti 58:19. Sama meeskond alistus ka võrkpallis 30:15.

asjatundmatult, jälgida. Näiteks iga-aastased Oxford-Cambridge sõude- ja kergejõustiku võistlused; võistlus „Kinnaird Trophy“ pärast igas märtsis, või kergejõustiku võistlus sõjakooli ja politehnikumi vahel aprillis. Viimase poolt oli mul au läinud aprillis kaitsta politehnikumi au 880 yardis. Regent Polytechnic omab parimaid Inglise sprintereid, nagu London, Simmons, Ellery, Stagnell, Butler, Hanlon ja vanameister Aplecarth, 1912. a. olümpia võistleja. Edasi tulevad: tõkkejooksja Fred Gaby, maratonijooksja A. J. Norris, kuulus käija A. A. Webb, kes praegu treeneriks. Siia kuuluvad ka R. W. Reyans,

Ameerika vabamaadluse uued võistlusmäärused.

Tulevad kinnitamisele märtsis.

Rahvusvaheline maadlusliit harrastab kaht maadlusviisi — kreeka- ja kreeka- ja Ameerika vabamaadlust. Kumbagist maadlusviisi juhib oma seksioon, korraldatakse eraldi Euroopa esivõistlused ja viimaste olümpiamängude kavas leiame mõlemad maadlusviisid. Senised vaba- ja kreeka-ruuma maadlusmäärused erinesid üksteisest tunduvalt.

Kreeka-ruuma määrused on viimase 4–5 aasta jooksul mitmel korral ja põhjalikult muudetud, peamiselt ungarlaste ettepanekul. Ameerika vabamaadluse määrused on selle vastu sellistena püsinud, nagu nad rahvusvahelise maadlusliidu asutamisel vastu võeti.

Ameeriklased ja inglased, kes peaaegselt vabamaadlust harrastavad ja kelle käes rahvusvahelises liidus vastava maadlusviisi juhtimine, pidasid senistest määrustest kui traditsioonidest kinni ega püüdnud neid täiendada. Veel enam. Ameeriklased isegi ei tunnustanud kodumaa võistlustel rahvusvahelisi vabamaadluse määrsi, vaid korraldasid võistlusi rahvusliste määruste kohaselt, mil sarnadust elukutseliste määrustega. Nii oli neil lubatud hammerlocki ja kahekordse nelsoni tarvitamine, nõudmine vastast õlgadel hoida teatud aja jooksul, et seljavõitu tunnustada jne. Tarvitati valu- ja vigastusi sünnitavaid võtteid, millega sunniti vastast alla andma.

Viimastel aastatel, ja nimelt sellest ajast peale, kus vabamaadlus olümpiamängude kavva võeti, leiab vabamaadlus poolehoidu rahvaste seas, kus seni peaaegselt harrastati kreeka-ruuma maadlust. Viimaste enamusega leiti, et käsitatavad määrused ei vasta tegeliku elu nõuetele. Viimastel rahvusvahelise maadlusliidu kongressidel Amsterdamis ja Stokholmis tehti vastavad määruste muudatuste ettepanekud ja valiti komitee, kelle ülesandeks jäi ettepanekutega kooskõlas uued määrused välja töötada. Komitee on ülesande lõpetanud ja rahvuslistele liitudele esitanud seisukoha võtmiseks uued muudetud määrused, millised lõpukule kinnitamisele ja vastuvõtmisele tulevad järgmisel rahvusvahelise maadlusliidu kongressil. Kongress peetakse 1931. a. Euroopa esivõistlustega Praagas märtsikuus.

Nagu „Spordilehe“ Ameerika kirjasaatja teatab, käsitavad ameeriklased juba uusi määrsi. Nähtavasti on nad kindlad selles, et uued määrused vastuvõtmist leiavad. See pärast tähetakse aegsasti kohaneda uutega ja loobuda vanadest juurdunud määrustest, et edukalt esineda Los-Angelesis peetaval olümpiamängudel.

Vaatame lähemalt seda osa muudetud määrustes, mil põhipanev tähtsus, ja nimelt:

1. Võistlejate järjekorra loosimine ja määramine paardesse.

Võistlejate järjekord määratakse kindlaks loosiga pärast võistlejate kaalumist ja määratakse paardesse igas ringis eraldi, arvesse võttes nende järjekorranumbrit. Võistluse tulemusi arvestatakse pahemuspunktide põhjal järgmiselt: seljavõidu saavutamise puhul vastase üle arves-

tatakse võitjale 0 pahemuspunkti, kuna kaotaja saab 3 pahemuspunkti. Paremuse võidu puhul — võitja 1 pahemuspunkt, kaotaja 3 pahemuspunkti. Võistleja, kel 5 pahemuspunkti, kaotab õiguse võistluste jätkamiseks.

Varemalt käsitati vabamaadluses n. n. Bergvalli süsteemi, kus reutseeritakse võistlejate arv 4, 8, 16 või 32 peale, nagu seda nõuab võistlejate arv. Ühe kaotusega langes võistleja välja võistlustelt.

2. Võistluse algus.

Vilemehe märguandmisel lähenevad võistlejad üksteisele, suruvad kätt, tunnuseks, et nad tahavad võis-

d) on kaks häält kahe vastu, otsustab küsimuse vilemehe hääl.

Varemalt otsustas seljakaotuse vilemees ja seljavõiduks oli tarvis pikemaajalist kahe õlaga matile puutumist.

6. Paremusevõit.

Paremusevõit otsustatakse ja määratakse võistleja aktiivse ja passiivse tegevuse järgi, nagu kreeka-ruuma maadluses. Paremuse otsustavad ja hääletavad matikohtunikud, kuna vilemees sellest ei võta osa.

7. Kohtunikud.

Võistlustel teotsevad vilemees ja kolm matikohtunikku. (Varemalt kaks matikohtunikku).

Olümpiamängudel, Euroopa esivõistlustel ja rahvusvahelistel võistlustel on lubatud tegutseda ainult rahvusvahelise liidult tunnustatud kohtunikkel, niipalju kui kohapealne koosseis seda võimaldab.

8. Mitmesugused määrused.

Võistlejate riietus olgu korralik. Paljujalu maadlemine, nagu vare-

Suusataja lennuktiibadega.

Viini sportlane on valmistanud erilised lennuktiibade taolised kandepinnad, mis liiguvad teljel ja mida võib kasutada suusatamisel. Tiibadega on võimalik reguleerida kõrgust. Pöörded on teostatavad keha keeramisega.

telda ausalt ja määrustepäraselt; selle järele mooduvad võistlejad üksteisest, pöörduvad ümber, asuvad algasendisse ja algavad võistlust; varemalt, peale käesurumist, astusid sammu tagasi ja algasid algasendist võistlust.

3. Matshi kestvus.

Matsh kestab ühe võistleja määrustekohase võitmiseni — seljavõiduni, kuid vaheajata mitte üle igale üksikule paarile määratud 15-minutilise maksimaalse võistlusaja. Varemalt oli maksimaalne võistlus-aeg 10 min. Kui selle aja jooksul ei järgnenud seljavõitu, ja kui võistlejate võimed olid kohtunikude otsusel võrdsed, siis anti paremusvõidu otsustamiseks 5-minutilise lisamaadlus.

4. Partermaadlus.

Pärast 6-minutilise maadlust katkestatakse võistlus ja selgitatakse võistlejate paremus esimese 6-min. maadlusajal. On võistlejate võimed võrdsed, määratakse, nagu kreeka-ruuma maadluses, 6 min. partermaadlus ja 3 min. Partermaadluse aja lõpul jätkatakse 3 min. püstmaadlust.

Endised vabamaadluse määrused ei tunnustanud sarnast partermaadlust.

5. Seljavõit.

Seljakaotuseks loetakse, kui võistleja mõlemad õlad korraga puutuvad matti sarnase kestvusega, et kohtunikud kindlasti selles on veendunud. Rullimine ei loeta seljakaotuseks; on rullimine aga aeglane, teatud seisakuga kahel õlal, siis loetakse kaotuseks. Moment loeb, kui selgelt on märgatav kahe õla korraga matti puutumine.

Seljavõit loetakse:

- Kui vilemees ja üks kohtunikustest tunnustab võitu;
- Kui vilemees tunnustab võitu ja tised kohtunikud ühiselt ei valdi sellele;
- Kui vilemees ei märganud seljakaotust ja kohtunikud ühiselt seda tunnustavad, ja

malt, on keelatud. Võistlustel ette tulnud arusaamatused lahendab esimeses järjekorras kohapealne võistluste kohtunikudekogu, siis rahvusline liit ja lõpuks rahvusvahelise liidu ameerika vabamaadluse seksioon.

Kokkuvõetult selgub, et ameerika vabamaadluse määrsi on püütud ühtlustada kreeka-ruuma maadlusviisi määrustega sedavõrt, kui võit vabamaadluse iseloom seda lubab. Kinnitab rahvusvahelise maadlusliidu kongress uued määrused ettepanekud kujul, tuleb samuti meil rahvusliisi vabamaadlusmäärsi muuta.

Eesti maadlejate ja kohtunikude seisukohast välja minnes on uued määrused vastuvõetavad ja muudatused teritavad, sest endised määrused olid keerulised ja raskendasid nii kohtunikude kui ka võistlejate tegetsemist. Loodame, et uued määrused on eduks vabamaadluspordile ja soodustavad vabamaadluse arenemist ja rohkearvuliste võistluste korraldamist Eestis.

Joh. V-n.

Tartu sport algaval aastal.

Mitti lubav vorm. — Jäähallimehed otsivad vastast. — NMKÜ poksimeistrid. — Käsipall suigub. — Kalev uues kodus. — Korona tõrjub ping-pongi välja.

Tartu spordielu on liikunud aastavahetusel loiduse tähe all. Nokitsetakse niisama oma ette ja oodatakse paremaid aegu. Vähe elavamaks muutus seisukord, kui paks lumeväip maad kattis. Linnaäärsetele väljadele ja hinnamaadele tekkisid õhetava põskedega suusatajad. Mäenõlvakutele aga lähmitsevad kelgutajate salgad ning uisutee publiku kasvab mitmekordseks.

Kiirusutajad on treeninud omaette juba mõni nädal. Raadi tiigil, linnast paar kilomeetrit eemal, on rajatud rahvusvahelise moodsuga — 400 meetrit ümbermõõt — uisutee, kuhu Mitt, Martin, Kreutzberg ja vahel ka Reivart ning Michelson külastäike teevad. On korraldatud ka paar omavahelist võistlust, kus Mitt lühikestel maadel teistele kõvasti „ära tegi“, näidates 500 m. alla 48 sekundit. Eeskujulikult liuväljal loodab mees ise 45 sekundisse joosta. 1500 meetril teeb Martin Mittile veel kõvat konkurentsi ja siin on võitnud Mitt ainult napilt. 5000 meetris peab ta korduvalt vanameister Martini võimele alla vanduma. Ajad ei ole just hiilgavad olnud, ent leppida ikkagi võib.

Vähem saavad harjutada H. Michelson ja Reivart. Esimene on seotud ametikohuste ja skautlike liikumise juhtimisega. Teisel kulub aga aeg kroonuleiva söömisele ja selle eest marssimisele.

Jäähallimehed klõbistavad ka juba mõnda aega omi keppe. Kalevi meeskonda on täiendatud Tallinna Kalevi kepimehe leitn. F. Kulli ja kahe kehalise kasvatusse instituudi üliõpilasega. Meeskond on löögivormis. Vähenemalt meeste eneste arvates. Peeti võistlus B meeskonnaga, kellele aga häbematuult liiga tehti. Esimene poolaeg oli 15:1 ja teine, mil oma kaitses anti B-le, tehti 3:0. Mehed otse põlevad võistlustahkest mõne tüsedama vastasega kokkuminekkuks.

Kalev B mängis ratsartigemendiga, kes sportliselt tüsedamaid väoosi kohapeal. Punapükstega ratsapõisid tegid Kaleville 4:2, mida kalevlaste küll oodata ei osanud. Sest mängisid ju neil kaasa ka sarnased jäävirtuosid, kui Martin ja Mitt. Ratsameestest liikus mõni viskudel päris algeliselt. Ent leitn. Kull, leitn. Lossmann ja ajateemija Reiser hoolitsesid juba selle eest, et rügemendi võidupärga üks loorberiooks juure kanti.

NMKÜ poksiklubi pidas omavahelisi meistervõistlusi. Kohtas 15 paari, kes jaotasid kohad järgmiselt: kärbesk.: Lillmägi (noorem); 2. Traks, 3. Mällo. Kukekaal: 1. Saag, 2. Sammas. Sulgkaal: 1. Soome, 2. Saar, 3. Põvvat. Kergekaal: 1. Grosstal, 2. Viilemson. Keskaal: 1. Mägi, 2. Koorits, 3. Madi. Poolraskekaal: 1. Mägi, 2. Meos. Raskekaal: 1. Lukin, 2. ja 2. Virsa. Ringikohtunikuks oli Lukin 1., kehalise kasvatusse instituudi üliõpilane ja Tartu parem tehnikamees nahkkinda all.

Käsipalli ala on söödis. Ühikooli võimla puhkab pühade vaheajaga koos üliõpilastega. Võimla kordasõadmine üks seltsidele ei tasu ära ja nii peavad Tartu arvukad käsipallimehed ootama aega, mil on kokku tulnud tudengid. Sellepärast ei saa alata ka ringkonnavõistlustega, millede läbiviimine usaldatud kohaliku NMKÜ kätte.

Tartu Kalev sai omale uue ulu-aluse. Mitte pärisomanduseks, vaid rendilepingu alusel. Ja imelikul kombel sama majja, kus ta omal ajal keldrikorral tegevust algas. Seekord ei mindud küll enam keldrikorrale, vaid vähe kõrgemale, kus hingitsev „Ugania“ mõned aastad äbaralt karskust ajanud. Uued toad on märksa mugavamad endistest aidatoolistest ruumidest, kuhu esimesel juhul hästi ei sõandanud sisse astudagi, kuid kus poksimehed ja maadlejad paari aasta jooksul siiski intensiivset treeningut teinud. Tiivustagu neid uued ja nägusamad ruumid veel agaramale tegevusele.

Muidu pole palju enam kuuldud. Korona on levinud igalepoole. Pole organisatsiooni, kus puuduks see trüstimuk ja klõpsivad teda nii mehed kui naised üheväärselt innuga. Muidugi ei puudu võistlused igasuguste esimängijate nimedele. Näib, et ping-pong jääb oma noorema venna varju ja leiab veel ainult vähest harrastamist.

On ja ei ole ilma- meister.

(Algus 1. lhk.)

Telefoniteel kõneldi Chicago miljonär Getziga, keda toetavad Chicago poksikomisjoni liikmed, kusjuures viimane lubaduse andis kõrvaldada teelt kõik takistused Schmeling-Striblingi kohutamiseks. Edasi tulevad pakkumised Jersey Cityst, Detroitist ja Philadelphias, kuna esmajärguliselt kõnelusi peetakse Chicagos.

**MAX SCHMELING ÜTLEB:
„VÖTAN VASTU IGAT VASTAST, MITTE AGA NEW YORGIS.”**

Kolmekuningapäeval avaldas Berliini „B. Z. am Mittag” Max Schmelingi kirja. „Vaevalt on pool aastat jäänud päevani, kus ma oma ilma-
meisteri tiitlit kaitsma pean, kuid nüüd juba lastakse avallikkuse ette alarmeerivaid teateid ja kuuldusi, ütleb Max omas kirjas. Tahan ette tuua kõiki asjaolusid, mis mõjutavad New Yorgi poksikomisjoni ja mis siin vaevalt teatavad on.

Young Stribling.

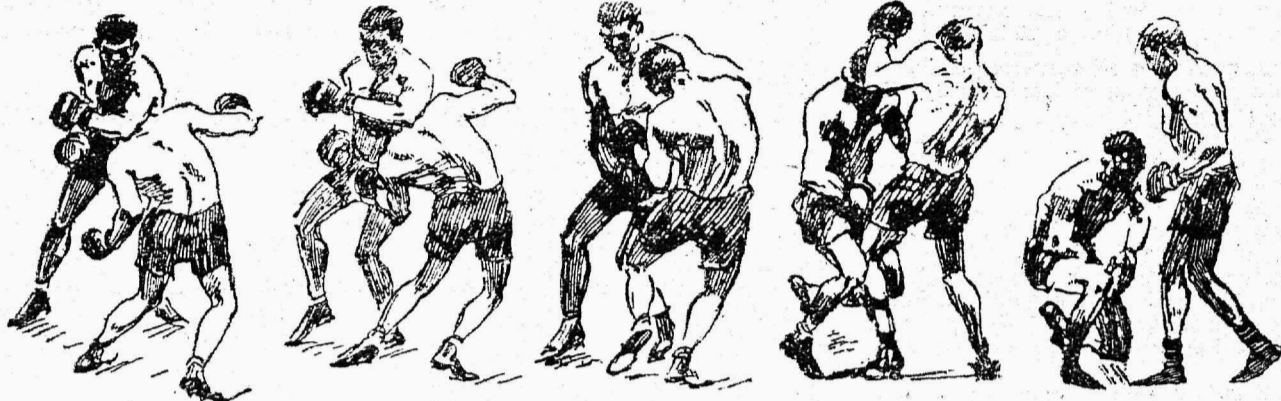
New Yorgi poksikomisjon, kelle esimeheks on Farley, peale mitme-päevaseid nõupidamisi määras verdtilkva südamega meistritiitli mulle, kuna rahvuslik poksikomisjon, kelle selja taga on 33 osariigi komisjonid, otsuse tegi võistlusele järgnenud päeval. Kuid härra Farley, kes on Sharkey hea sõber, pole kunagi sellega leppida suutnud, et keegi mitteameeriklane ilmameistri tiitlit kannab. Sama mees kasutas ka kõiki abinõusid, et oma sõpra tiitlile viia. Et seda saavutada, näisid talle õigustatuna kõik abinõud, kusjuures ta isegi tagasi ei pörganud läbi suruda määrustemutumist, millega madallööki lubatavaks tehti. Sel teel tahab ta võimaldada Sharkeyle tulla ilmameistriks eeloleval võistlusel. Farley tahab mind sundida juba praegu tunnustama Sharkeyd oma vastaseks, vaatamata sellele, kas hiljem ilmub päevavalgele teisi tiitlikandidaate. Sarnast nõudmist pole ühelegi teisele ilma-
meistrile dikteeritud. Oli pruugiks, et 90 päeva enne võistlust vastane teatavaks tehti. Olen kaugel sellest, et minna teistsuguste tingimuste peale leppele. Nõuan, et minuga samuti talitatakse, nagu mu eelkäijatega. Ühtlane õigus kõigile. Minu usaldus härra Farley vastu on kadunud. Oma volinikule Joe Jacobsile tein teatavaks, et ta tagasi lükkaks Farley tingimused, kuigi ähvardatakse minult võtta ilmameistri tiitel.

Annan end Chicagos asuva mõju-rikka rahvusliku poksikomisjoni kasutada, kelle järelevalvel tiitlile poksin iga vastasega, keda peetakse vääriliseks mulle vastu panna, olgu see Sharkey, Stribling või mõni kolmas neljas. Mul on ka ükskõik, kas vastane leitakse valiku järele või võist-

luse tulemusena. Mul ei ole mingit tahtmist olla oma vastase mängukanniks. Neil põhjustel keeldun poksimast New Yorgis.

Olen alati valmis kaitsma oma meistritiitlit parima poksija vastu, kelle määrab rahvuslik poksikomis-

jon. Võistlus olgu Chicagos, kuna New Yorgis valitseb Farley mõju. Kohtunik olgu erapooletu, kes ei ole rippuv Farleyest. Aluseks tulevad võtta rahvusliku poksikomisjoni määrused, mis karistavad madallööki ja selle tarvitamise sellega võimatuks teevad.”

Nii tuli Sharkey madallöök, mis tegi Schmelingi võistlusvõimetuks. (Joonistus filmi järele).

Madallöökide vastu.

Sportlikust ja tervishoidlikust seisukohast.

Poksimine on „noble art”, on rüütlik võistlusviis. Nii ütlevad mõned. Vähemalt peaks see nii olema. Ka professionaalide võistluse juures, kus tähtis on sissetulek, kuna need ilma-
meistrivõistlustel miljonitesse ulatavad.

Viimasel ajal tihenesid fouldid, peasjalikult madallöögid, nagu võistlustel Carnera-Stribling, Porat-Scott, Sharkey-Scott, Sharkey-Schmeling. Nüüd võis oodata, et Ameerika tee leiab, kuidas neid madallööke nii karistada, et nende tarvitamine võimatuks muutuks. Kuid kõiki tillatas New Yorgi poksikomisjoni otsus juulist 1930. a., millega just need löögid lubatavaks tehakse. Otsus ütles, et iga poksija peab allpool vööliini kandma unt, eriliselt mõjuvat madalkaitset. Proteste madallöökide vastu ei ole enam olemas. Kui üks poksija kavatsenata (!) madallöögi tõttu reast välja liitakse, siis omab vastane võidu.

Need uued määrused on ainult alistumine Jack Sharkeyle.

Kuidas võitis Sharkey Scotti. 3.

ringil langes kohutav haak Scotti puusakondi vastu. (Seal on teatud närv, mille ärritamine paraliseerib reied. Dr. Morton Hertz ja Dr. Stokes konstateerisid otsekohe peale võistlust, et Scotti parem reis löögist on täiesti halvatud seisukorras). Scott pidi siis põrandale langema. Kuid ta kartis, et ta eelmiste kordade eeskujul simuleerimise pärast maha karjutakse. Ta tõusis siis õigel ajal, võistles edasi, kuigi vastane soodustatud oli, ning kaotas korrapärase k.-o. läbi.

Et Sharkey Schmelingiga poksides madallööki kasutas, see on nähtav filmitiitlivesvõtetest. Lööki tabas soolikaid ja sellel pidid olema väga valed tagajärjed. Kui sool täis on, võib ette tulla selle lõhkemine, mille tulemuseks on isegi surm.

Poksija, kes saanud madallöögi, on ebasoodsas seisukorras. Tänapäeval maksulise publiku tõttu loetakse madallööke mittekavatsetuteks ja löögisaajale antakse paremal juhul üks minut eripuhkust. Pealtvaatajad arvavad, et löödud mees edasi poksi-

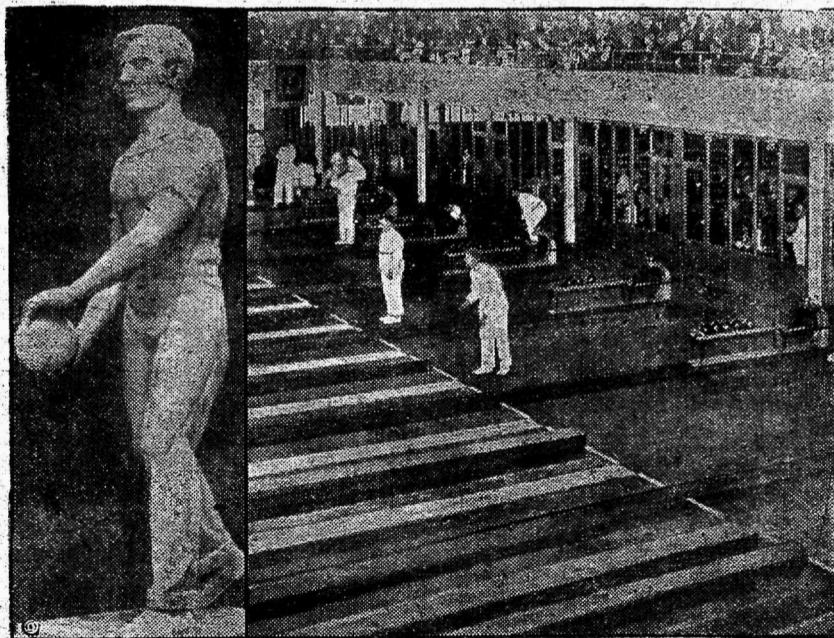
ma peab. Heatahtlik aplaus ei aita kuigi palju paremale poksijale ka siis, kui ta edasi võistleb ristis hammastega. Ta on ikkagi vastasest halvemas seisukorras ja ei suuda kuidagi oma paremat anda. Seega on vastane mittefairil viisil omale soodustuse loonud. Ka fairile poksile võib vahest tahtmatu madallööki saatuselikuks saada. Kuid foul on foul, vaatamata sellele, kuidas ta välja näeb või kuidas ja mispärast ta ka ei juhtunud. Seal ei aita ka palju uus madalkaitse. Pole sarnast madalkaitset, mis kaotaks iga löögi mõju. See peaks siis olema soomuskilp, mis läheb allapoole vööliini ja poksija liikumist nii takistab, et see hüpata ega paenutada ei saa.

Vaevalt võib harjutuste teel omale kõhumuskulatuuri sarnaseks arendada, et see enam löökidele vastuvõtlik ei ole.

Sportlikust seisukohast on ainult üks seisukoht: foul on foul; madallöök on madallöök ja kes madalalt lööb, tuleb otsekohe diskvalifitseerida, vaatamata sellele, kas seda meelega või kogemata tehti ning kas sellel olid halvad tagajärjed või mitte.

Veeremäng levib Tallinnas.

H. Paalberg parim veeretaja.

Suurim keeglisaal Euroopas. Saksa-Rootsi veeremängu maavõistlusega õnnistati sisse uus veeremängu saal Hamburgis. Seda peetakse suurimaks Euroopas. Saalis on mitte vähem kui 48 mängimisteed. Pildil saali sisemus. Vasakul „veeremängija” pronkskuju, mille avamist samuti toimetati. Maavõistluse võitis Rootsi.

11. jaanuaril s. a. peeti Tallinnas karnisoni veeremängu klubi korraldusel T. „Sõdurite kodu” järjekorralised veeremängu võistlused n. n. „vanahärrade” grupi poolt annetatud rändauhinna eest.

Osavõtt oli rekordne! Võistlesid 12 meeskonda à 8 mängijat, 96 mängijaga! Võistluste kestvus oli samuti rekordne. Algas kell 1/29 homm. ja lõppes kell 1/12 õhtul. Seega 15 tundi pinevat võistlust!

I kohale tuli III div. st. ohv. kogu 1974 punktiga; II kohale tuli topohüdrograafia osk. 1924 p.; III k. tuli Tall. komand. üleajateen. 1889 p.

Rändauhinna võitis seega III div. staabi ohv. meeskond. Enne seda on karikat võitnud: kaks esimest korda praeguste võistluste võitja ja üks kord Tall. komand. üleajateenijad.

Peale karika oli veel välja pandud 18 individuaal auhinda, millised võideti järgmiselt:

I — H. Paalberg (E. Panga I gr.) 337 punkti; II — N. Järv (E. Panga II grupp) 308 p.; III — Roster (komand. üleajat.) 302 p.

I kohale tulnud H. Paalbergi (E. Panga I grupp) tagajärg 337 punkti 30-ne palliga on ühtlasi veeremängu klubi uus võistluste rekord.

Tähelepannes elavat osavõttu, samuti järjest paremaid tagajärgi, võib rahuldusega konstateerida tõsiasja, et sümpaatne veeremängu sport on Tallinnas omale kindla koha omandanud.

Tema võit.

Noor Arne üllatab vanameistreid.

Spordinovell Meinhard Kiilil.

Avaldame 3. novelli, mis hindamise komisjoni poolt arvatud 3. auhinna vääriliseks.

Arne Raigla oli varasest poisikesepõlvast alates enese lõbuks ja ajaviiteks sportinud.

Avare eluvaate ja karske ning korraliku eluga oli Arne aastate jooksul sirgunud tugevaks, kaunikehaliseks ja heade võimetega sportlaseks, olles oma kodukoha, väikese provintsilinna, parimaid.

Arne teeskles pea kõikide, vaikeses ja väikeses linnakeses võimalikkude sportlasega, ühta võttis ta vaid tõsiselt ja andumusega — suusatamist.

Liugleda suuskil lumihangeil, olla vabas ja karskes talilooduses, vaudeldada talipäikeses mängu sädelevais lumirüütsmeis, jääkristalles ja tuiskledes kihutada lumimõllus, kihutada üle taevasinas uppuvate lumiväljade, üle mägede, tunda karmi põhjamaa järiseid päätsi enese põsil, elada kaasa põhjamaa talve haid ja halbu, hing tulvil elutahet — elurõõmu, karastatud mehe vaimu — võitlusihha, lauldes ja hõisates liugleda suuskil üle lõpmatute lumilagedikkude ja vaikesel metsateel — see kõik ühendas Arne hingese loodusega ühise hinga, ühise hüümi, see oli tee tervele kehale ja vaimule, tee jõule ja ilule...

Suuskil ja lumes tundis Arne end kodus. Iga puu, iga kingas kodulinna ümbruses oli tal tuttav, iga koht oli mälestuseks raskest ja vaevast algusest ning visast ja lakkamata tööst ja tahtest edu poole.

Kõik vaba aja — varased hommikutunnid ja lühikesed talitööd kasutas Arne suusatamiseks, enamik üksinda, kuid ka mitmekesi sõpradega suuremate reitketega.

Sport ja nauding suuskadel tõmbasid Arnet — ta oli kui ühte kasvunud nendega.

Aegamisi oli Arne edenemine oma lemmikalas, kuid ta edenes täiuseni. Pikkaeaste aastate jooksul oli ta omandanud suusatamise stiilid ja tehnika peensusteni, märkamatu oli ta tõusnud suurte võimetega suusatajaks, vaid väikese provintsilinnakese igapäevase ja üksluise elu ei lasknud ta võimeid paista kaugemale ta kodulinna piirest — välisma.

Sagedasti tundis Arne enese rinnus salapäraseid vägevaid tundmusi ja elamusi — nagu võiks ta midagi suurt korda saata suuskadel. Midagi ülivat ja vaimustavat haaras teda. Neil hetkeil andis Arne end suusatamisele kogu oma spordihingega, neil hetkeil lasi ta oma võimed vabalt valla — tore oli teda siis vaadata; kui lummutis kihutas ta lumes, tehes võrratuid pöördeid, hüppeid, pidurdusi ja edasi — hullus kihutuses üle päikeses säitendava lume...

Juhtus, et Arne kodulinnast juhuslikult läbisõitev rändav sportinstructor nägi pealt Arne suuri võimeid. Asjatundjana oli ta imestanud, leides selliste võimetega talendi siin vaikeses, spordist mahajäänud maanurgas ja tutvumisel Arnega oli ta esimene ettepanek Arnele osa võtta ülemaailmset suusavõistlust.

Ja Arnel algas sihikindel töö. Ta harjutas tublilt instruktorilt saadud juhataste järele. Uneta öil elas ta mitmed korrad eeloleva võistluse üle, imelikke pakitsusi tundis ta siis rinnas — ta nägi end võitjana, jumaldatuna, kätelkantavana läbi temale juubeldava rahvahulga...

Tubli ja kõva tööga tõusid Arne võimed võistluse päeva lähenemisega oma võimaste tipule. Andumusega, kogu oma hinge suusatamisele harjutas ta.

Uus oli ta ehk see sündmus. Sõit, võerad näod, rahvahulga ja kiirelt voolav talispordi keskuse, võistlusepäeva elitempo löid Arne esialgu välja oma igapäevasest elust, võõrana ja üksikuna tundis ta end sin.

Kuid kodulinlaste õnnesoovid võiduks, sõprade ergutused jumalaga jätul ja sõbraliku tuttava instruktori seltsimine ja julgustused tuletasid talle meelde ta suurt ülesannet.

Võistlustee pikkus oli kolmkümmend kilomeetrit ja võistlejaid oli paarikümne ümber, nende hulgas seliseid kuulsusi, kui läinud aasta sama võistluse võitja Endel Leheste ja varemaste aastate kolmekordne võitja Olev Laid, kes tänavugi oli loodetav esimene. Edasi paljud teised ülemaailmselt kuulsad ja tuntud nimed, ning heade, ühesuguste võimetega suusatajad.

Peale nende rida lubavaid, esmakordselt võistlejaid, jõuküllaseid ja üllatusvõimelisi noori, kuhu Arnegi kuulus.

Kõikjal rüügitis vaid võistlustest. Leheste ja Laid olid favoriidid, pea ainult nende kahe nimega oli seotud ennustatav võitja.

Stardi eel oli pinevus haripunktini jõudnud, tehti viimaseid ettevalmistusi võistluse algamiseks, pealtvaatajad käratsesid, kohtunikud askeldasid ja võistlejad sõitsid närviliselt ringi.

Arne seisis üksikuna ja võõrana teistest eemal, tundes hinges pool kartust, pool julgust.

Kõlasid stardikähklused. Arne asus jonele julgustatud instruktori ergutust.

Stardipaugu järele kadusid võistlejad viivuks suuskadest üleskerkinud lumepilve. Esimesed sajad meetrid läksid hullus tempos kohtade sissevõtmiseks, kus Leheste rahva elava aplausi saatel juhtimisele pääsis. Laid oli kolmas ja Arne üheksas, olles arendanud juba vaba ja sulava kolmiktakti.

Algkilomeetrid läksid kõvas tempos. Tugevamad võistlejad püüdsid ettepoole, vedajate kannule pääseda ja surusid nõrgemad tahapoole.

Viienal kilomeetrit oli seis pisut muutunud. Leheste juhtis viiekümne meetrilise eduga Laidi ees; mõlemad olid hügelvõimised ja eneses uskusid nad võidupärja jagamist vaid oma kahe vahel.

Arne oli kahe koha võrra ettepoole nihkunud, olles seitsmes.

Kilomeeter kilomeetri järele kaeti tugevas tempos, võistlejad asusid tihedalt üksteise kannul, vaid Leheste ja Laid omavahelises kibedas võistluses olid suutnud end teistest pisut lahti rebida.

Kümneenda kilomeetri järele oli seis pea samane. Leheste oli Laidiga vahe kolmesaja meetri peale suurendanud ja Arne püsis edasi seitsmendana, järgnesid pikas reas teised, kes paari-kolmekesi koos, kes üksinda.

Võistluse keskepaigale lähenedes tundis Arne enese kord-korralt võimsamaks minevat, väsimusest põlnud tugeva tempo peale vaatamata tundagi, suusad libisesid hästi ja tuju ning võistlusvaim oli ülev.

Arnest lahkusid noores, esmakordselt võistlevas sportlases alati ette tulevad pähed — võistlusärevus ja närvilislikkus ning sellega ühes meeliskllesid kõik poisikesepõlve unistused, meeliskllesid kodused sõbrad, tutavad, nende õnnesoovid ja ergutused. Mõeldes sellele ta tundis eneses järjest tõusvat vägevamat vaimu, vägevamat võitlusihha.

Ta hakkas tähele panema sõiduteel ette tulevaid kareid, talipäikeses säravaid looduspilte, need tõmbasid kaasa teda ta meeliskllesid noorusel ja kodust. Neis mõttes unustas ta võõra paiga ja võistlejad, ta tundis end sama kodusena ja vabana kui kodulagendikked, kodumetsis.

Ja valla pääsis Arne armastus oma ala ja looduse vastu — ta tundis vaid suurt naudingut, naudingut päikesest, lumest ja suuskadest, vabaks lasi ta oma aastaid varjul viibinud võimed, ta õhutas eneses lõkkele kõik võitluse vaimu, kõik võidu tahte, kõik koondas ta kokku vaid ühele mõttele, ühale püüdele, täita koduste ootusi ja lootusi ülimal määral, ülimal võimeil.

Võimsana ja jõuküllasena algas ta püüd. Üksteise järele jättis ta seljataha eelolevad ja kahekümne kilomeetri möödumisel sõitsid ta ees vaid Leheste ja Laid.

Toll tollilt nihkus Arne Laidile ja kahekümne teisel kilomeetril oli vahe Laidiga vaid suusapikkune. Algas heitlus kahe võrratu ning võimeliste suusatajate — Laidi ja Raigla vahel. Hull oli tempo ja hullemaks läks, kui nad kahekümneneljandamal kilomeetril koos möödusid seni vedavast Leheste, kes tempole vastata ei suutnud.

Mõlemad panid välja oma viimased oskused, viimased katsed end üksteisest lahti rebida. Laid pani välja oma varemaste aastate kogemused ja taktika ning Raigla vastas noorusjõuga, lõpmatu energiaga ja võidutahtega.

Neli pikka kilomeetrit kestis pinevat heitlust, pöörast kihutust, võrdlematut võistlust langera ja tõusva suuruse vahel ja siis langes Laid, langes tundmatu noore, kuid üllatusena temale hüglu võimetega vastase ees.

Ilusa manöövriga ja võimsa, kõik kokkuvõtva spurdiga pääsis Arne vabale sõiduteele. Veel ärkas Laidis vana võitluse tuluke, veel katsus ta kõik, mis võimalik, siis hääbus seegi ja langes lõplikult ning vahe suurenes järjelt ja kaugelt jäi tempopost kurnatud kolmekordne võitja, kõikide lemmik, võitmatu Olev Laid.

Kakskümmend kaheksa kilomeetrit stardis ta kaks kilomeetrit finišist juhtis võistlust kõigile vastu ootusi täie selgusega Arne Raigla.

Ja nii lähenes võistlus lõpule. Arne suurendas edumaad iga sammuga — kui ühte oli ta kasvanud suuskadega, pilk vaid kiindunud ette, kihutas ta ülejäänud kilomeetrid. Hullpöörasemaks läks ta tempo — näis kui oleks ta väsimatu.

Imestus oli kõikjal suur, kui Arne lämbistas esimesena finiši, vaid Arne leidja, instruktori nägu jäi endiseks.

Saabusid Laid ja Leheste, kurnatud ja väsimud ilmega silmis, Arne vaid naeratas, valged hambad läikivana, silmad säravana talitööst punetavas, higist nõretavas näos.

Võistluse rekordilise tulemuse selgimisel ta haarati õlgadele, loobiti, karjuti, küsiti. Jutustasid võistlejad ta kihutusist teel. Kõik juubeldasid temale, kõik ajalehed pühendasid pikki kirjutusi vaid temale — võitjale Arne Raiglale.

Arne oli jälle kodus. Kui pooljumalust oli teda vastu võetud; Arne Raigla nimi ja ta suur võit oli kõigil suus.

Ja Arne ise oli kõige rahuikum, kõige tagasihoidlikum selles kuulsuses. Ta oli ja jäi edasi endiseks looduslapsiks, kes tundis vaid armastust oma ala vastu.

Välja loodusesse, kodustele legendikkudele ja metsadesse läks ta, seal tundis ta end kodusena ja rahulikuna.

Vaikesel õhtul liugles ta üle lumivälja, nautides loojenevas päikeses punetatav põhjamaist taliloodust ja rõõmu tundes pikkaeaste tööst ja vaevast, saavutusest jõule ja ilule...

Kui hõbedane jää ahvatleb . . . Pudemeid uisutamise ajaloost.

Eddy Pent.

Üks neist väheseist spordialadest, mille

VANADUST VÕIB MÕÖTA AAS-TATUHANDETEGA,

on kahtlemata uisutamine, mille hääl arvatakse asuvat meie kangete esisade algelise eluaseme kõrval. Halid ja hämarad on need ajad. Kõige terasemgi teadlase silm pole suutnud läbi tungida udust, mis katab kauget muinasaega. Evime tollest ajast vaid umbkaudse, uduse ja ähmase kujutluse, millele tugenedes tahaks hakata süiski otsima

ESIMEST UISUTAJAT.

Kindlasti oli neil hämarail ajal rõõmsaid ja rahutuid poisikesi, keda meelitas oma turjale hõbedasena hälliv jää. Säherduste poisikeste hulgas tuleb otsida ka esimest uisutajat. Liukudes libedal jääl, taipas poisike varem või hiljem, et kondikest või puutükki jala alla kinnitades on liuglemine palju meelepärasem. Nii pandigi alus uisutamisele, mis järgnevate aastatuhandete kestel armatatumaks taliseks ajaviiteks osutunud miljonitele.

Muistsete vaia- ja teivasehituste juures tehtud leiud tõendavad, et meie kauged

ESIISAD TARVITASID UISKUDEKS HOBUSTE KÜLJEKONTE.

Londoni kroonik Fitz-Stawens kirjutab, et sealsed noored juba 1180. aastal on tarvitanud huust uiske. Sel ajal harrastati uisutamist peaaegjalikult vaesema rahva hulgas. Vaeste suur kiindumus uisutamisele ei lasknud seda spordiala alul levineda upsaka seltskonna koorekihi hulgas. Lõbu, mis meeldis vaestele, tundus rikkastele häbitavana ja alandavana.

LUUST UISUD PÜSISID KUNI KESKAJANI,

kusjuures väga tihti tarvitati isegi veel puust uiske. Muide pole siinko-

hal huvitusest tähendada, et meiegi külades huust uiske tarvitati juba mitu sajandit tagasi. Mitmes kohas pole huust uisud kadunud veel praegugi, pakkudes kelgusõidu kõrval külanoortele meelepärast ajaviidet.

Kohaks, kus

UISUTAMINE ESIMESENA POOLEHOIU VÕIDAB, OSUTUB HOLLANDI,

kelle rohkearvulised kanalid näivad olevat nagu loodud uisutamiseks.

Tähelepänu, mida hollandlased pühendasid uisutamisele, äratas asja vastu huvi ka teistes riikides. Kõikjal kiideti ja imetleti hollandlasi, kes olivat uiskudel edasi liikunud

KIIREMINI HOBUSTEST.

Vaatamata üldisest huvist, mida uisutamine äratas, ei tahtnud ta mõnda aega teisel kuidagi jalgu alla võtta.

Inglismaal võitis uisutamine üldise poolehoiu alles 1660. a. paiku, tänu selleaegsele kuningale, kes Hollandis käies uisutamisele oli tutvunud. Kuna kuningas ise oli kirglik uisutaja, ei pidanud ka parem seltskond jääl liuglemist enam häbitavaks, nii nagu ta tegi seda varem. Otse vastupidi: uisutamist peeti nüüd seltskondlase hea tooni tunnusemärgiks.

Saksamaal leidis uisutamine üldise poolehoiu alles hiljem. Ent nii kohe, kui sakslased tutvusid uisutamisele, said nemad aru selle

SUUREST POLITILISEST TAHTSUSEST

ja tervendavast mõjust. Tänu kohalikele Saksa seltskonnale, leidis uisutamine tee ka meie juure.

Kuna üheksateistkümnenda sajangu keskuste aastakümneteni pidurdas uisutamise levinemist tunduvat liivraudade ehitus, mis, nagu seda näitavad selleaegsed uisud, oli keeruline ja raskepärane. Ent peagi kõr-

Valga sport 1930. a.

Kergejõustik parim ala.

Jalgpallis peeti kaks võistlust.
Talisporti üldse ei harrastata.

Valga spordielu on muutunud viimastel aastatel uuesti intensiivsemaks. Osalt näidati kergejõustikus häid tagajärgi, kuna jalgpallis oli märgata tagasiminekut.

Seltsidest on esile tõusnud ÜENÜ Valga osak., kuhu paremad sportlased on „üle kolinud.“ „Edu“ on juba vajunud „surmaunne“, kuna sama hädaoht ähvardab ka Spordiklubit. NMKÜ tegutseb peasjalikult käsipalliga.

Kergejõustik.

1930. a. hooaega tuleb nimetada Valga kergejõustiku hiilgavamaks, olgugi et kergejõustiklaste perre kuuluv sportlaste hulk pole kuigi suur. Hooajal purustati Eesti rekord kerges kuulis Viidingu poolt, kuna raskes kuulis jäi rekordist puudu 2,5 sm. Kurva nähtena tuleb mainida, et suurem osa võistlusi on liidus registreerimata ja sellega jäävad ka maakonna rekordid registreerimata.

Rõõmustava nähtena tuleb mainida noorte juurevoolu. Noorte Valga-Võru-Tõrva linnavõistluse võitsid Valga poisid, kuna Pärnuga ebaõnnestus linnavõistlus vihmase ilma tõttu.

Hooajal saavutati järgmisi paremaid tagajärgi:

60 mtr. — Pantalon 7,4. 100 mtr. Veinglas — 11,6 ja Pantalon — 11,7. 200 mtr. Puna — 25,6. 400 mtr. Veinglas — 58,8. 110 mtr. tõkkes Veinglas — 17,7.

Pikemad maad on Valga nõrgemateks aladeks. Tiivel saavutas 1500 mtr. — 4,45,5 ja 3000 mtr. — 10,42,6. 5000 jooksis Milt 18,40,0 ja Reisenbuck 10,000 — 40,05,6.

Hüpetes näitas kaugushüppes paremat tagajärge Puna, saavutades 6,27. Teine oli Leeber 6,18. Kõrguses parim oli Saretok — 1,65. Teivas hüppes ületas Hermann 3 mtr. ja Kalkun 2,90. Kolmikhüppes näitas Viiding tagajärge 12,32 ja Saretok 12,15.

Nagu 1929, nii ka 1930. a. olid Valga tugevamateks aladeks kergejõustikus visked. Odas saavutati: Leeber 53,06 ja Määrits 48,88. Kettas saavutas Viiding 41,26, Määrits 40,68 ja Annamaa 39,50. Raskes kuulis parim oli Viiding — 14,69, Puna — 13,27, Määrits — 13,23 ja Annamaa — 13,20. Kerges kuulis: Viiding — 17,40, Annamaa — 16,30 ja Määrits — 15,95.

valdati need puudused ja ühisutus jõuab sinna, kus ta on praegu.

Muudatustest, mida ühisutamine viimasel ajal läbi teinud, tahaks siin nimetada ainult üht, mis iga aastaga suurlinnades ja tähtsamais parima seltskonna kohtamispaikades ikka enam ning enam poolehoidu leiab, kuigi, võib-olla ainult, ajutiselt, nagu mõnigi teine kord väga moodne asi.

Suurlinnades, kus kunstlikud jääväljad tavaliseks asjaks, peasjalikult

UISUTATAKSE KESKSUVEL, PALAVAMAL AASTAAJAL.

Mitta selleks, et ühisutamise järele tuntakse siis erihst vajadust, vaid tolleks, et nü dikteerib — mood... Talvel, mil igauks alla võib panna liivaraud — nii räägitakse — ei olevat ühisutamine kuigi peen...! Talvel pidavat langema ühisutuse väärtus...!

Käsipall.

Valga käsipallis peab konstateerima tagasiminekut ehk vähemalt kohalsemist. Valga NMKÜ tuli küll Lõuna ringkonna 1930. a. korvpallimeistriks, kuid seda enam õnnega, sest Tartu NMKÜ diskvalifitseeriti. Võrgus võideti Võrut ja Pärnu Vaprust ja korvis samuti Võrut ja EA SK. Rohkelt noori jõude on annud kooli meeskonnad.

Tennis.

Suve jooksul korraldati mitu omavahelist ja üks linnavõistlus Võruga, mis võideti 5:1. Parimaks mängijaks on B. Kõiv.

Harrastatavaima ala hulka kuulub Valgas ka

ping-pong.

Läinud aastal korraldati kaks linnavõistlust: Viljandile kaotati 7:0 ja sellevastu võideti Läti-Valgat 13:3. Parim sel alal on Kallit.

Jalgpall.

Hooaeg oli Valga jalgpallile üks viletsamatest. Suve jooksul lavastati ainult kaks võistlust. Suve alul peeti linnavõistlus Läti-Valgaga, mis võideti üle noatera 3:2. Oktoobrikuul peeti võistlus Spordiklubi ja soomusrongi vahel, kus võit kuulus Spordiklubile 3:1.

Raskejõustik.

Möödunud aastal leidis elustamist ka raskejõustik. Kaitseliidu fileriiklistel raskejõustiku võistlustel tulid tõstmises algajatele Annamaa raskeskaalus esimesele kohale 260 kg. ja Mürk kergekaalus teisele kohale 210 kg. Suvel korraldati raskejõustiku võistlused tallinlaste osavõttel. Maadluses ei saanud Valga mehed neile vastagi; kõik lendasid paari minutiga selili. Sügisel korraldati maadluskursuste lõpul jällegi maadlusevõistlused. Vähe elustamist leidis ka poks.

Talisport.

Nõrgemaks alaks oli seni ja jääb vist ka veel aastateks Valga spordi-ajaloo lehekülgedele talisport. Talvel töötasid Edu ja NMKÜ liivväljad; kuid need jätsid rõhkelt soovida oma väiksuse tõttu. Võistlusteni ei jõutud kordagi!

Kiirpilte meie spordituusadest.

N. Kaljo.

II

KAS TUNNETE PALMI

endist „Abergi“ ja Tartu „Taara“ tuge ja praegu sealset „Kalevi“ „spordiisa“? Ta on juba aastates mees, kuid siiski noor, nimelt hingeliselt. Ta on rõheline (mättä algaja) vist surmani. Elab ihu ja hingega spordile. Praegu Tartu ühikooli — „b“ mitte „a“. Ei kata oma küünalt vakaga. On autoriteetne seni, kuni keegi pole paragrahvidega teda teisiti uskuma pannud. Siis sulab ta nagu vaha ja jälle on rahu majas ja inimestel üksmeel. See siiski veel ei tähenda, et see, kes järele annab, igakord teistest targem oleks. Annaks Taara talle veel palju, palju aastaid!

OLEME NARVAS.

Siin on sporditegevus tugev. „Metsatalu teene“ — öeldakse. Võib olla — vist oligi. Nüüd on see mees minemas. Sai linnapiruka juure. Poliitika hävitab spordilt sellegi kange mehe. Nüüd maadleb ta kapitalistliku ühiskonnakorra vastu ja hoolitseb linna hoolealuste eest. Vahest ilmub veel sinna, kus juba ilma tematagi sporti harrastatakse. Nii et päris surnud ta siiski veel ei ole. Kõlbab veel teistele eeskujuks, kuidas poliitika võib sportlase võrgutada ja võõrandada.

*

RAMMO:

Siin on meil tegemist praeguse võrulasega, kes: 1) sportlane; 2) jalgpallimees ja 3) näitleja. Mängib „Kandle“ laval sama hästi kui jalgpalliväljalgi. Laval siiski kunagi vä-

ravast mööda ei löö, väljal aga tuleb seda tihti ette. Kujutab endale ette, et Võru on suurlinn, „Kannel“ rahvusteater, ja kohalik jalgpalli meeskond maailmameister. Kujutab nii, sest ta on kunstnik.

*

ALFRED NEYLAND:

Oli vanasti eeskujulik sportlane — tõstja... Kord oli kümme maailmarekordi ta „kões“, nüüd vist mitte ühtegi. Nüüd ta kaupleb, eestkätt jahu, suhkrut ja tubakaga. Vahest haarab ta tõsteponni kätte ja tõstab, et kaal mürtsub, seda müüdugi siis, kui juba 10-ne puudada viisi kaupa tuleb kaaluda. On hakanud kohalist kaitseliitu kasvatama spordis. Ja ongi selle hingeks. Elab ja tegutseb Valgas, nagu kurjad keeled jutustavad. Tubli mees — kõigiti.

EKRAVELIIDU AMETLIK TEADAANNE.

EKRAVELIIT.

Tallinn, Uus t. 24 — 1.

Tallinn, 12 jaanuaril 1931. a. Ringkirjaliselt.

V. a. Härrad!

Käesolevaga teatab liidu juhatus, et Ekraveliidu korraline esindajatekogu koosolek peetakse pühapäeval, 8. veebruaril 1931. a. kell 11 hommikul büroo ruumes, Uus tän. 24 — 1 alljärgneva päevakorraga, millest Teie ühingu esindajat palutakse lahkesti osa võtta.

PÄEVAKORD:

1. Koosoleku juhatus ja mandaat-komisjoni valimine.
2. Eelmiste koosolekute protokollide kinnitamine.
3. Revideeriva toimkonna aruanne.
4. Möödunud tegevuseaasta kassa- ja tegevuse-aruanne.
5. Eeloleva tegevuseaasta eelarve kinnitamine.
6. Määruste täiendamine.
7. Põhikirja täiendamine.
8. 1930. a. Eesti rekordide kinnitamine.
9. 1931. a. esivõistluste koha ja korraldajate kindlaksmääramine.
10. Liikmemaksu kindlaksmääramine.
11. Juhatus täiendamine ja usaldusarsti valimine.
12. Asemikkude valimine Eesti Spordi Keskliitu.
13. Revideeriva toimkonna valimine.
14. 1931. a. Ameerikas Los-Angeles'is peetava olümpia-mängude küsimus.
15. Läbirääkimised.

Esindajatekogu koosolek on otsusevõimeline, kui on ilmunud vähemalt pool hääleõiguslikkudest esindajatest liikmetest. Kui määratud koosoleku ajaks ei ole nõuetavat arvu esindajaid kohal, peetakse poole tunni pärast samas kohas ja sama päevakorraga koosolek, mis otsusevõimeline vaatamata kokkutulnud esindajate arvule.

Küsimuste ülesvõtmiseks esindajatekogu päevakorda tuleb esitada motiveeritud kirjalik avaldus liidu juhatusel hiljemalt 1. veebruariks s. a. (vaata põhikirj. § 29).

Esindajaid palutakse varustuda vastavate volitustega, vastasel korral pole esindajal hääleõigust (vaata põhikirj. § 25).

Liidu juhatus.

Ekraveliitu liitunud Ühingutele. Ringkirjaliselt.

V. a. H-rad!

Käesolevaga teatab V. S. Sport'i juhatus, et Ekraveliidu loaga korraldatakse 24.—25. jaanuaril 1931. a.

EESTI ESIVÕISTLUSED POKSIS.

Võistlused peetakse liidu määruste kohaselt ja võistlejate ülesandmise tähtpäev lõpeb 18. jaanuaril s. a.

Austusega

V. S. „Sport.“

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19. Telefon 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi- ja võimlemiseabinõusid.

TALLINN, Pikk t. nr. 47. Tel. (2) 10-02.

Soovitab taliseks hooajaks:

SUUSKI, suusakeppe, suusaapaid, suusamäärdeid.

LIURAUDU: Nurmis, ilusõidu raudu, ilusõidu saapaid.

HOCKEY pantschid, pallid, kepid, saapad,

TÕUKEKELKE, lihtsad ja kokkupandavad.

SPORDIKELKE ja LASTEKELKE Ladus saadaval kõiksugu SPORDI-ABINÕUD.

Hea kauba juures hinnad m 6 6 dukad.

K-m. „SPORT“

Tallinn, S. Karja 18. Kõnetr. (2)23-00

Soovitab suures valikus taliseks hooajaks

sporditarbeid

Uudis! Varao Keegli-Billard. Uudis!

Huvitav mäng kõigile.

Jalanõude A-S. „ESTOKING-UNION“ osakond.

Käsipalli revüü.

Kalev sammub võiduteed esivõistlustel.

Võitis võrkpallis ÜENÜTO ja korvpallis NMKÜ. — Russ võitis korvpallis ESS-i ja ESS uuesti võrkpallis ÜENÜTO.

Uue-aasta esimene käsipalliõhtu peeti laupäeval, 10. jaanuaril Saksa kultuurimavalitsuse võimlas. Publikut oli kogunenud vaatama neid võistlusi kaunisti kogukas hulk, kuna mänguõhtu kavast oli suurmatsh meeste korvpallis Kalevi ja NMKÜ vahel.

mis iseendast oli kaaluva tähtsusega esivõistluste läbiviimisel. Õhtu neljast mängust oli Kalev-NMKÜ kohtumine kindlasti „clouks“, olgugi, et vahest asjatundlikum publik oli teadlik Kalevi võidus. Meeskonnad tulid väljale oma „numbrit“ täitma järgmiste meestega: Kalev: Altosaar, Kiisel, Parbo, Simpmann, Viiding, Margevitsch, Johanson; NMKÜ: Ratnik 2, Riiberg, Viksten, Noony, Miller, Sostar, Herm ja Zimmermann. Kohtunikena toimusid Selenoi ja Ruustük. NMKÜ esines esmakordselt uues valge-mustas dressis, kusjuures särk oli siidist, mis vist otsustavalt kohasem korvpalli jaoks.

Mängukäik.

Algas kuulub Kalevile. Johanson heidab Simpmanni söödust kohe esimese korvi, millele lisandub veel kolm punkti. Kalev juhtis 5:0, kui õndseks muutunud tempos NMKÜ haarab veidi ajaks initsiatiivi ja viigistab seis. Siis pääseb valla Kalevi otse pörgullik tormijooks NMKÜ korvi all ja üks-teise järele langevad punktid Kalevi kontosse. Seis muutub vaevalt kümne minutiga otse kaastroofiliseks, sest

Kalev on pääsenud juhtima 23:5!

NMKÜ kosub veidi ja saavutab viis punkti juure, misjärele (seis 23:10) Kalev võtab „aja maha“, kuna Simpmannil on täitunud neli viga ja mees peab lahkuma. Asemele tuleb Viiding, kes on aga võrratult aeglasem Simpmannist ja mõjutab seega kogu mängu tempot. NMKÜ pääseb Viidingu veidi nõrga alguse tõttu seisuni 23:15, kuid poolajaks suureneb vahekorid ühe silma võrra ja seisul 26:17 Kalevi kasuks minnakse vaherajale.

Teine poolaeg algab vastu ootusi Kalevi tugeva ülekaaluga, mida illustreerib peagi vahekorid 33:19; siis pääseb NMKÜ, kes mängib Zimmermanniga Viksteni asemel tsentris kunni 33:25-ni, siis tuleb 34:27 (see oli NMKÜ parim bitanss mängu arengus), seis juures 33:23 lahkuv vigadega Johanson ja 34:27 juures Miller. Siit peale algab Kalevi surve. NMKÜ saavutab küll ka korve, kuid siis juba vaid kindlastest võimalustest, sest kaugemad distantsvisked ei õnnestu NMKÜ-l. Kalevi mehed toimetavad pealeviskeid suure täpsusega. Kalevi suurenevad juhtimist vähendab NMKÜ veel korra 8 silmani (seis 45:37), kuid siis langeb viimaseid korve Kalevile ja

match on võidetud 50:37.

Kaleville löid punkte: Kiisel 13, Parbo, Viiding ja Simpmann — iga-

üks 9; Margevitsch 6 ja Johanson 4. NMKÜ punktid registreeriti: Ratnikule, Hermile, Vikstenile ja Riibergile ä 6; Noonyle 5, Zimmermannile 4, Sostrale ja Millerile ä 2.

Need andmed tõestavad mängu väärtust. Mõlemad meeskonnad püüdsid mängida ühtlaselt kogu ringel, kuid NMKÜ ei klappinud see asi niivõrd hästi kui Kalevil. Viimasel olid eriti head Simpmann (selle lühikese ajaga, mil mees mängis, tegi ta rohkem tööd) ja Kiisel. Ka Parbol ei olnud viga ja Viiding muutus lõpupoole elavaks. NMKÜ meestest oli parim B. Noony, kelle puudumisel seisukord oleks võinud muutuda kergesti.

Samal õhtul kohtusid meeste korvpallis Eestimaa spordiselts ja Russ.

Viimane püsis suures ülekaalus algusest lõpuni ja võitis suure resultaadiga — 45:16 (20:10). Russile löid punkte Ivanov 16; V. Klõšeiko 15; P. Klõšeiko 6; Timschenko 5. Russ mängis koosseisus: Timschenko, Megel, Ivanov, Klõšeikod, Bototski, Bulatov ja Salkovitsch.

Võrkpall meeste Kalevi ja ÜENÜTO vahel möödus võrdlemisi huvitavalt. ÜENÜTO esines tugevamalt tavalisest ja saavutas esimesel mängul 9 ja teisel mängul 11 punkti. Seisu juures 14:11 teises game'is Kalevi kasuks, Altosaar sai vigastada veidi ja lahkus. Üheks punktiks tuli ase-

mele Simpmann. Kalev võitis 2:0. Võitjad: Mikk, Altosaar, Tamm, Umverk, Viiding, Parbo ja Simpmann.

Õhtu räbalama matshi pakkusid ESS ja ÜENÜTO naised võrkpallis.

Esimese mängu võitis ÜENÜTO 15:12, teise ESS 15:4 ja kolmanda 15:9. ESS koosseis: Friedrichs, Schielke, Roost, Schiefner, Arzybascheva, Kütt. ÜENÜTO mäng on kahvatu vari endisest meisternaiskonnast.

Ja üldse olid vanasti naiste mängud hoopis tugevamad praegustest. Näib nii, et naised põevad mingit ülemineku perioodi, s. t. vanemad loobuvad ja noori ei ole tulemas peale kuigi palju. Juuretulistate kvaliteet on hoopis kehvem endisest.

Esivõistluste korvpallikohtumistel seisavad veel ees mängud Russ-NMKÜ ja Russ-Kalev Tallinna ringkonnas, siis loomulikult võitjate esinemine provintsi parima vastu.

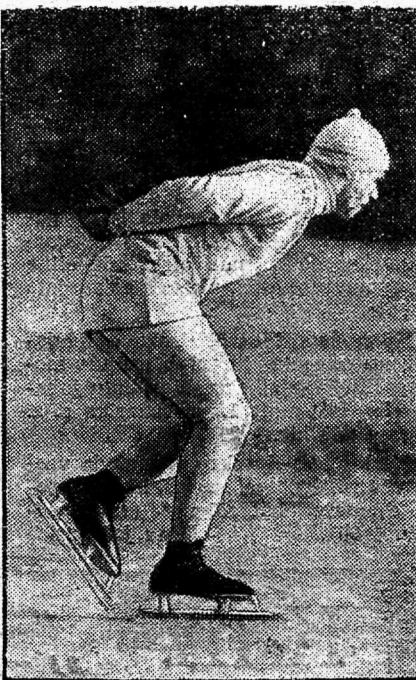
Võrkpallis kujuneb huvitavamaks Tartu NMKÜ ja Kalevi matsh, milles viimane atakeerib tiitlit, mis läks kaotsi läinud aastal.

Esivõistlustel valitseb mängusaa- lis praegu hoopis parem kord kui varemalt, milles on märgata uue liidu juhatus korraldavat kätt. Ja juhatus liikmeid on alati kohal.

Mõne nädala pärast selguvad esivõistluste kohaletuljad, siis tuleb hooaja kulminatsioon. GPU.

Thunbergilt uus ilmerekord.

St. Moritzis peetud kiirusutamise võistlustel on soomlane Clas Thunberg 500 mtr. katnud 42,6 sek., mis on uueks ilmarekordiks. Senine kuulus 1929. a. peale saanud Thunbergile ja oli 42,8 sek.

Pärnu ringvaade.

Hoos sihtvõimlemine. Suusakursused.

JÄRGMISED KERGEJÕUSTIKU ESIVÕISTLUSED PÄRNUS?

Pärnu sportlaskond on paaril viimasel aastal järjekindlalt hakanud kasutama arvukalt talvisel hooajal sihtvõimlemise tunde ettevalmistuseks suvise sesooni vastu ja eriti agaralt on võtnud osa neist tunde kergejõustiklased, nii vanemad kui ka nooremad. Tänavu asus sihtvõimlemise tunde korraldama oma isiklikul initsiatiivil Joh. Meimer, millised algasid detsembri algpäevil. Osavõtjaid oli rohkelt kohe esimesest tundi alates, milline arv ulatub 50 lähedale. Pea erandita on asunud kohalikud kergejõustiklased in corpore sihtvõimlejate hulka, nii et välja vaated pealolevale suvehooajale võivad kujuneda kaunis roosiliseks. Joh. Meimeri tunnid on leidnud siinses sportlaskonnas suurt poolehoidu ja osavõtjad on jäänud täiesti rahule juhi tegevusega.

Möödunud pühapäeval korraldas maleva spordiklubi eelmiste aastate eeskujul päevased suusakursused A. Kõngase ja Joh. Meimeri juhtimisel. Osavõtjaid oli 40. Kahe nädala pärast korraldab sama spordiklubi üllingulise suusapäeva suusaspordi propageerimiseks. Varemalt aastail on toimunud sarnased propaganda päevad suurt elavust sportlaskonnas. Jääd loota vaid, et ka tänavune õnnestuks suurepäraselt.

Eriti intensiivses treeningus on kohalikud käsipallimehed ja nimelt Vapruse omad. Veebruaril algul tuleb pidamisele Pärnu-Tallinna linna-

EESTI TALVESPORDILIIT.

Tallinn.

Uus 24-1.

Tallinn, 12. jaanuaril 1931. a.

Ringkirjaliselt.

V. a. härrad!

Käesolevaga teatab liidu juhatus, et Eesti liidu klassi

ESIVÕISTLUSED JÄÄPALLIS

algavad peale 20. jaanuari s. a. ülesandmised tulevad saata hiljemalt 20. jaan. 1931. a. Sportbüroosse, aadressil Uus tän. 24—1, postkast 70.

Määruste kohaselt on õigustatud liidu klassist osa võtma:

Kalev, Tallinn, V. s. Sport Tallinn, Tallinna Lawn-Tennis ja Hockey Klubi, Tartu Kalev ja ÜENÜ Tallinna osakond.

Ülesandmisele juurde lisada võistlusregistreerimismaks Kr. 1.—

Ringkonna esivõistlused Tallinna, Lääne-Eesti, Põhja-Eesti, Kesk-Eesti ja Lõuna-Eesti ringkondadele algavad 20. jaan. s. a. ülesandmisi saata hiljemalt 18. jaanuariks ülaltähendatud aadressil, juurde lisades võistlusregistreerimismaks Kr. 1.—

Ringkondade esivõistluste järjekorra loosib välja liidu juhatus ja teatab asjaosalistele peale võistlustele ülesandmise tähtpäeva.

Ühtlasi teatab Liidu juhatus, et 1931. a.

ILUSÖIDU ESIVÕISTLUSTE

kava on loositeel järgmiselt kokku seatud:

Meestele: Nr. Nr. 6 ab; 17; 18; 23 ab; 24 ab; 27 ab.; vabasõidu aeg 5 min.

Naistele: Nr. Nr. 4; 14; 18 ab; 26 ab.; vabasõidu aeg 3 min.

Paarissõit — segapaarid, aeg 5 min.

Ühtlasi peetakse esivõistluste päevadel võistlused noortele alljärgneva kavaga:

Meestele: Nr. Nr. 3; 5 ab; 7; 14; vabasõidu aeg 3 min.

Naistele: Nr. Nr. 1; 2; 7; vabasõidu aeg — 2 min.

1931. a. ilusõidu esivõistlused peetakse Eesti spordiseltsi Kalevi korraldusel Tallinnas, 14—15. veebruaril.

SUUSA ESIVÕISTLUSED

peetakse Rakvere Spordiklubi korraldusel. Tähtpäev lahtine.

KIIRSÖIDU ESIVÕISTLUSED

peetakse Tartu Kalevi korraldusel 31. jaan. ja 1. veebr.

Käesolevaga teatab liidu juhatus, et 1931. a. liikmemaks on esindajatekogu poolt määratud Kr. 1.— Palutakse liitunud ühinguid liikmemaksu võimalikult pea ära öiendada.

Eesti Talvespordi liit.

Leedulased kaotasid Riias 16:0.

Leedust olid sõitnud Riiga Leedu paremad mängijad pingpongis internatsionaalid: Schimons Amonas, Sireiko ja Witkins. Neid võttis vastu Riia NMKÜ ja tegi nendega võistluse omavahel, pannes leedulaste vastu meeskonda, kus mängisid Paegle, Iljukevitsch, Shtams ja Duscherts. NMKÜ võitis tagajärjega 16:0, seega kõik mängud!

devõistlus ning käesoleva kuu lõpul ringkonnavõistlused, kus esimesena tules on Vapruse ja Tervise meeskonnad, et selgitada kodulinna parima palliseltsi nime.

Pärnus peetakse 1931. aasta Eesti kergejõustiku esivõistlused! Sarnase sooviga on pööranud kohalikkude spordiseltside poole Joh. Meimer ja soovitanud neil astuda vastavaldsamme, et järgmised kergejõustiku esivõistlused tuleks pidamisele Pärnus. A. P.